

PRZEGLĄD WYDARZEŃ

Piątek, 23 września 2022 nr 159/2022

BRIEF LEWICA

Bezrobocie w Polsce rekordowo niskie. Najnowsze dane GUS

Na koniec sierpnia tego roku bezrobocie w Polsce wyniosło 4,8 proc. wobec 4,9 w lipcu - wynika z najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła w sierpniu 806,9 tys. wobec 810,2 tys. osób w lipcu.

Komentarz Lewicy:

Na pierwszy rzut oka dane z rynku pracy są bardzo dobre. Jednakże liczba pracujących w przetwórstwie przemysłowym (tylko w firmach 9+) w sierpniu zmalała czwarty miesiąc z rzędu. Od 2010 r. dłuższą serię zniżek mieliśmy tylko raz, od marca 2020 r. Spadek zatrudnienia jest na razie łagodny, ponieważ z rynku pracy ubyło 8 tysięcy pracujących.

Pamiętajmy, że to są dane z przeszłości, a my powinniśmy rozmawiać o przyszłości. O tym co wydarzy się tej zimy, a także czy nie powtórzy się to podczas kolejnej.

O tym co stanie się z gospodarką a zatem i z poziomem zatrudnienia zadecydują ceny energii. Jeżeli będą one rosnąć nieprzerwanie, a rząd nic z tym nie zrobi, to czeka nas spowolnienie, a potem recesja i rosące bezrobocie. Im droższy prąd i gaz lub brak tych źródeł energii – tym więcej zakładów pracy, które ograniczają produkcję lub w ogóle się zamykają.

Nie da się rozwiązać kryzysu energetycznego w kraju, nie da się pomóc ludziom bez bardzo twardej interwencji państwa polskiego. Lewica domaga się zamrożenie cen gazu oraz prądu. Takie rozwiązania pojawiają się w Wielkiej Brytanii, Portugalii, Hiszpanii oraz Rumunii. Wszystkie te sprawy w większości dotyczą spółek kontrolowanych przez Skarb Państwa. Właśnie po to wprowadzono kategorię strategicznych przedsiębiorstw, aby państwo mogło działać w sytuacjach kryzysu. A dziś gospodarka działa w ramach wojny, a nie normalnego funkcjonowania gospodarki.

Domagamy się również wprowadzenia podatków od zysków nadzwyczajnych koncernów energetycznych. Jeżeli rząd nie potrafi zmusić państwowych firm, aby obniżyły swoje marże, to niech je opodatkuje.

To działania na zimę 2022 r. A co na przyszłoroczną i kolejne zimy? Po pierwsze, oczywiście uruchomienie środków z KPO, gdzie zapisano 65 mld zł na odnawialne źródła energii. Raz, że OZE wzmacnia naszą niezależność energetyczną, a dwa inwestycje w ten sektor dadzą nowe miejsca pracy.

Dwa, wyjęcie ustawy 10H. Rok temu złożyliśmy jako Lewica projekt ustawy dotyczący odblokowania energetyki wiatrowej na lądzie, został on skierowany do komisji, ale partia rządząca cały czas wstrzymuje ten projekt. Pomimo zapowiedzi rządu, a w wyniku wojny wewnątrz PiS ten projekt nie ruszył z miejsca.

Polki i Polaków nie interesują gry wewnątrz PiS, walka buldogów pod dywanem o obalenie premiera lub kontrolę nad tą czy inną spółką Skarbu Państwa – wszyscy oczekują energii w przyzwoitych cenach, które nie doprowadzą do bankructwa budżetów domowych czy też upadłości firm.

Jeżeli ceny energii nie spadną to dalsze podwyższanie stóp procentowych nie ma sensu. Jeżeli nawet gospodarka zwolni i będzie mniejszy popyt na energię, to i tak jej ceny będą wysokie z powodu niedoborów gazu czy węgla – w takiej sytuacji inflacja wciąż będzie wysoka. Na drożyznę wpływ będą miały również rosnące żywności, której z powodów wysokiej ceny paliw i energii oraz nawozów będzie mniej, a także będzie droższe.

Będzie to najgorszy scenariusz, który w pierwszym rządzie uderzy w pracowników, którzy już teraz zarabiają z miesiąca na miesiąc coraz mniej oraz tych, którzy straca pracę i nie będą mogli jej znaleźć.

Astronomiczne zyski Orlenu? Nowy podatek może to zmienić

Ceny paliw na całym świecie szybują. Kierowcy płacą coraz więcej za litr benzyny, a w tym samym czasie koncerny paliwowe liczą zyski. Po przejściu przez Orlen Lotosu, a następnie PGNiG, państwowy gigant rok może zakończyć astronomicznymi zyskami. Plany te może jednak zakłócić proponowany przez Komisję Europejską podatek solidarnościowy. Jeżeli zostanie wprowadzony, to spółka, którą kieruje Daniel Obajtek będzie musiała pożegnać się z częścią zysku.

Premier: będę domagał się od spółek Skarbu Państwa, aby ograniczały swoje nadmiarowe zyski

Będę domagał się od spółek Skarbu Państwa, aby ograniczały swoje nadmiarowe zyski; będziemy ograniczać maksymalnie koszty energii, nie tylko dla gospodarstw domowych, ale też dla szkół, szpitali i innych podmiotów wrażliwych - powiedział w sobotę w Świdniku premier Mateusz Morawiecki.

Komentarz Lewicy:

Już w lipcu Lewica złożyła projekt ustawy, która ograniczała marże koncernom energetycznym. Gdyby nasz projekt wszedł w życie cena benzyny spadłaby nawet o 1 zł 60 groszy, a oleju napędowego o 1 złoty 10 groszy.

Niższe ceny paliw to niższa inflacja, ponieważ w kosztach praktycznie wszystkich produktów i większości usług jest cena paliwa. Tarcza inflacyjna rządu nie działa, co z tego, że rząd obniżył podatek VAT, skoro koncerny paliwowe poprzez swoje astronomiczne marże podniosły ceny paliw i nakręcają drożyznę w Polsce.

Premier mógł skorzystać z propozycji Lewicy, ale nie chciał. Dziś za część inflacji odpowiadają chciwe koncerny, które podnoszą ceny bez opamiętania i bez uzasadnienia w kosztach.

Domagamy wprowadzenia podatków od zysków nadzwyczajnych koncernów energetycznych. Jeżeli rząd nie potrafi zmusić państwowych firm, aby obniżyły swoje marże, to niech je opodatkuje. Polki i Polaków nie interesuje walka buldogów pod dywanem, to czy Morawiecki będzie premierem czy też nie, konsumenci chcą mieć dostęp do energii w przystępnych cenach. Dość mają szalejącej drożyzny.

UNIA EUROPEJSKA

Co z pieniędzmi z KPO dla Polski? Von der Leyen: dzieje się to, czego się obawiałam

Władze Polski nie chcą zmienić praw zgodnie z KPO, więc nie możemy i nie wypłacimy żadnych pieniędzy – tłumaczy Ursula von der Leyen. A w Brukseli trwają niełatwe rokowania o LGBT+ w polityce spójności.

Źródło: Onet.pl

Nieoficjalnie: Embargo na import LPG z Rosji. Polska, Irlandia i kraje bałtyckie przekazały KE wspólną propozycję sankcji

Propozycja, którą widziała PAP, przewiduje ponadto zakaz współpracy z Rosją w zakresie energetyki jądrowej poprzez rozszerzenie definicji sektora energetycznego. Obejmuje też usunięcie kolejnych włączeń sankcji dotyczących określonych sektorów rosyjskiej gospodarki.

Źródło: Bankier.pl

Sierpniowa inflacja w UE. Jak prezentuje się Polska?

Według danych Eurostatu największa inflacja w UE już tradycyjnie dotyka państwa bałtyckie. Również dynamika wzrostu nie pozostaje mała. Estonia (25,2%), która obecnie plasuje się na samym szczycie, zanotowało wzrost względem poprzedniego miesiąca aż o 2,3 punktu procentowego (p.p.). Natomiast na Łotwie (21,4%) i Litwie (21,1%) inflacja przyhamowała i wzrasta kolejno o 0,4 oraz 0,6 p.p.

Źródło: Obserwatorgospodarczy

Kraje UE wydały prawie 500 mld euro na złagodzenie kryzysu energetycznego

Rządy w Europie w ubiegłym roku przeznaczyły prawie 500 mld euro na zabezpieczenie obywateli i firm przed gwałtownie rosnącymi cenami gazu i energii, poinformował w środę (21 września) brukselski think-tank Bruegel.

Źródło: Euractive.pl

Źródło: Niemcy blokują 3 mld euro unijnej pomocy makrofinansowej dla Ukrainy

Pierwszy miliard euro został wypłacony Ukrainie na początku sierpnia. We wrześniu kraje UE porozumiały się w sprawie wypłaty kolejnych 5 mld euro. Stało się to po wielu tygodniach trudnych

negocjacji. Propozycję wypłaty 5 mld euro wcześniej również blokowały Niemcy, które obawiały się, że Ukraina nie będzie w stanie spłacić pożyczek.

Źródło: Bankier.pl

KRAJ

Witek mówi, co Kaczyński miał na myśli ws. zmiany sposobu liczenia głosów wyborczych

To nowy sposób liczenia głosów przez komisje obwodowe. Jeżeli ktoś kiedykolwiek pracował w komisji obwodowej, wie, że najczęściej po zakończeniu głosowania wyrzuca się karty z urn, każdy sobie to dzieli na kupki i sam to liczy. Nigdy nie wiadomo, czy te głosy są policzone właściwie, czy nie. Chodzi o to, żeby cała komisja wiedziała, jakie głosy, na kogo obywatele oddali - powiedziała Elżbieta Witek w TVN24. I zaznaczyła, że na tym polegać będzie cała zmiana.

Źródło: Gazeta.pl

Kulisy strategicznej transakcji rządu. Spółka dawnego rzecznika PiS na liście płac firmy Orbana

Liderzy PiS przekonują, że za sprzedają części stacji benzynowych państwowego koncernu Lotos węgierskiej spółce MOL — kontrolowanej przez prorosyjski gabinet Viktora Orbana — stoi strategiczny interes Polski. Onet dotarł do dokumentów, które stawiają całą transakcję w zupełnie innym świetle. Wygląda bowiem na to, że taki był interes eksrzecznika PiS Adama Hofmana, którego firma zawarła z MOL tajną umowę na przekonanie rządu PiS do tej transakcji.

Źródło: Onet.pl

Problemy pacjentów. Przerwane łańcuchy dostaw, brakuje leków

Chorzy na cukrzycę czy serce mają coraz większy problem z zakupem leków. Brakuje ich w aptekach i w fabrykach, które muszą ograniczać produkcję z powodu braku dostaw substancji czynnych. W przeszło 80 proc. te substancje trafiają do Europy z Azji. Materiał "Wydarzeń".

Źródło: Polsat News

Tańszy prąd dla szkół, szpitali i kościołów. Tak wyglądają nowe plany resortu Jacka Sasina

Ministerstwo Aktywów Państwowych przygotowało rozwiązanie zakładające wprowadzenie maksymalnej ceny energii elektrycznej dla odbiorców wrażliwych, czyli m.in. szkół, przedszkoli, domów pomocy społecznej, szpitali czy kościołów. Zgodnie z pomysłem resortu kierowanego przez wicepremiera Jacka Sasina, cena maksymalna ma wynieść 618,24 zł i być znacznie niższa od obecnej ceny rynkowej. Z informacji Business Insider Polska wynika, że koszt rozwiązania to ok. 5 mld zł, a zostanie pokryty z nowego podatku od nadzwyczajnych zysków dużych firm. Planowana jest także zmiana kalkulacji cen energii, co ma pozwolić obniżyć je nawet o jedną trzecią.

Źródło: Businessinsider

Miliony złotych od premiera i z Funduszu Patriotycznego. Tak narodowcy budują swoją kuźnię kadr

Mało znana organizacja z Wielkopolski, za którą stoją znani działacze Młodzieży Wszechpolskiej, dostała 3,5 mln zł od premiera i z Funduszu Patriotycznego. W kupionym i wyposażonym za te pieniądze lokalu kształci kadry ruchu narodowego. Narodowcy radują się w mediach społecznościowych: "Przyszłość należy do nas".

Źródło: Wp.pl

Afera hejterska. Mała Emi: „Jestem do dyspozycji prokuratury, ale nie było żadnego kontaktu”

Dawna internetowa hejterka, a potem sygnalistka, która ujawniła aferę w ministerstwie sprawiedliwości, w pierwszej przed kamerami spowiedzi opowiada o grupie Kasta, szkalowaniu sędziów i hejcie, którego sama doświadczyła. Co się zmieniło przez trzy lata?

Źródło: OKO.press

Kasjerzy stają się ochroniarzami. Franchyzobiorcy Żabki radzą sobie z zakazem handlu w niedziele

Zwykły sprzedawca od poniedziałku do soboty, w niedziele staje się ochroniarzem i... przestaje obsługiwać klientów. Pozwala to na uruchomienie sklepu w niedzielę, choć zarazem zawęża asortyment, którym można handlować. Jak ustalił portal wiadomoscihandlowe.pl, coraz więcej franchyzobiorców Żabki korzysta z tej metody, by otwierać sklepy w niedziele. Sieć zapewnia jednak, że częściej decydują się oni na prowadzenie handlu w niedziele w oparciu o inne wyjątki zapisane w ustawie.

Źródło: wiadomoscihandlowe.pl

Okres zagrożenia na rynku mocy: system ratował DSR i 60-letnie elektrownie

Kustosze elektrowni węglowych z lat 50. i agregatorzy nowoczesnych systemów DSR zdali egzamin. Z wysoką rezerwą przetrwaliśmy piątkowe, zupełnie przeciętne, zapotrzebowanie odbiorców. PSE przekonały się, że rzeczywiście mogą liczyć na redukcję zapotrzebowania u odbiorców. Tyle, że sam DSR nie wystarczy, a energetykę ogarnął marazm inwestycyjny wynikający z tarć w rządzie.

Źródło: wysokienapiecie.pl

PGNiG ma umowę na zakup norweskiego gazu. Popłynie on przez Baltic Pipe

PGNiG zawarło umowy z grupą Equinor na dostawy gazu ziemnego wydobywanego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Łączny wolumen podpisanych kontraktów to 2,4 mld m sześć. gazu rocznie przez 10 lat. Dostawy gazu trafią do Polski dzięki gazociągowi Baltic Pipe — podała gazownicza spółka w komunikacie.

Źródło: Businessinsider

Kilkumilionowa luka na rynku węgla. Ekspert podaje liczby

Według naszych obecnych prognoz do końca roku zabraknie między cztery a sześć milionów ton węgla - powiedział na antenie TVN24 Łukasz Horbacz z Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla. Zdaniem eksperta ceny importowanego węgla nie spadną w najbliższych miesiącach.

Źródło: TVN 24 BiS

ZAGRANICA

USA nie odpuszczają tematu reparacji. "Przyjadę i zapytam"

Deborah Lipstadt, specjalna przedstawicielka prezydenta USA ds. antysemityzmu jest "rozzarowana" raportem, w którym polski rząd zażądał od Niemiec 1,3 bln euro reparacji za szkody odniesione podczas II wojny światowej — donosi "Times of Israel".

Źródło: Onet.pl

Włochy. Exit poll: Centroprawica wygrywa wybory parlamentarne

Centroprawica wygrywa wybory parlamentarne we Włoszech - podał w niedzielę późnym wieczorem Reuters, powołując się na wyniki sondażu exit poll dla włoskiej telewizji RAI. Oznacza to, że premierem Włoch najprawdopodobniej zostanie Giorgia Meloni, liderka partii Bracia Włosi. Jej partia jest w koalicji z Ligą Matteo Salvini i Forza Italia, której przewodzi Silvio Berlusconi.

Źródło: Polsat News

Chaos w Rosji. Wezwania do wojska otrzymują nieżyjące osoby

Mobilizacja w Rosji przebiega chaotycznie i bez planu, jest masowa; władze wysyłają karty mobilizacyjne nieżyjącym, a zmobilizowanych siłą odcinają od świata zewnętrznego i pozbawiają kontaktu z bliskimi – informuje na Telegramie niezależny kanał Możem Objasnit. W regionie Buriacja wezwania wysłano do nieżyjących od dawna osób.

Źródło: Forsal

"Katastrofalne konsekwencje". Ameryka przestrzega Putina

- Stany Zjednoczone zdecydowanie zareagują na każde użycie przez Rosję broni jądrowej przeciwko Ukrainie - powiedział w niedzielę doradca prezydenta USA ds. bezpieczeństwa narodowego Jake Sullivan. Dodał, że sięgnięcie po arsenał nuklearny oznaczałoby dla Moskwy "katastrofalne konsekwencje".

Źródło: Gazeta.pl